ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การคงอยู่ของวัฒนธรรมพื้นบ้านของชาวไทยใหญ่

ชื่อผู้เขียน

นายสุทัศน์ กันทะมา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนส์

รองศาสตราจารย์ ดร.พศิน แตงจวง ประธานกรรมการ อาจารย์ วิสุทธิ์ วานิช กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ เปลี่ยนผดุง กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการคงอยู่ของวัฒนธรรมพื้นบ้านของชาวไทยใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เงื่อนไข ปัจจัย และกลไก ที่ทำให้วัฒนธรรมพื้นบ้านของชาวไทยใหญ่คงอยู่ พื้นที่ที่ทำการวิจัยคือ บ้านขุนยวม หมู่ที่ 1 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน การวิจัยเป็นแบบเชิง คุณภาพ เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสังเกตแบบมี ส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ข้อมูลได้รับการตรวจสอบ แยกแยะและตี ความโดยใช้แนวคิดที่กำหนด ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เงื่อนไข ปัจจัย ที่ทำให้วัฒนธรรมคงอยู่คือ การเห็นคุณค่าหรือประโยชน์ที่อยู่ในรูปของ ความเชื่อซึ่งมีการถ่ายทอดผ่านพิธีกรรม จนกลายเป็นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งที่เหนือ ธรรมชาติ และมนุษย์กับมนุษย์ ศาสนาและความเชื่อได้ให้ความสำคัญต่อคำสอนโดยมีพิธีกรรมเป็น ส่วนเชื่อมโยง ผ่านการกล่อมเกลาโดยชุมชนทำให้มีการปฏิบัติสืบต่อมา เป็นการกระทำซ้ำจากรุ่น หนึ่งสู่รุ่นหนึ่ง

2. ส่วนกลไกที่ทำให้วัฒนธรรมพื้นบ้านของชุมชนชาวไทยใหญ่คงอยู่นั้นประกอบด้วย
ครอบครัวจะทำหน้าที่ถ่ายทอดภาษาพูด แบบแผน ความประพฤติตามวิถีชีวิตแก่ลูก ผู้อาวุโสทำ
หน้าที่ให้คำปรึกษาในการจัดพิธีกรรมต่าง ๆ พระทำหน้าที่ถ่ายทอดศีลธรรมและการศึกษา ผู้ชำนาญ
การถ่ายทอดภูมิปัญญาต่าง ๆ เช่น พิธีกรรม ความรู้ทางช่าง หัตถกรรม ผู้นำในชุมชนเป็นผู้จัดและ
สนับสนุนประเพณีวัฒนธรรมของชุมชน เครือญาติทำหน้าที่สนับสนุนช่วยเหลือในการทำพิธีกรรม
ต่าง ๆ

วัฒนธรรมพื้นบ้านของชาวไทยใหญ่ที่คงอยู่นั้นไม่ได้คงอยู่เหมือนเช่นในอดีต มีการเปลี่ยน แปลงทั้งในด้านคุณค่าของวัฒนธรรมและรูปแบบ Thesis Title

Retention of Tai Local Culture

Author

Mr. Suthat Kantama

M.Ed.

Nonformal Education

Examining Committee

Assoc. Prof. Dr. Phasina Tangchuang

Chairman

Lect. Visut Vanich

Member

Asst. Prof. Yongyut Plianpadung

Member

Abstract

The purpose of the research Retention, of Tai Local Culture, was to study conditions, factors, and mechanics which caused that retention. The studied area was Kun Yuam village. Moo1 Kun Yuam sub-district, Kun Yuam district, Mae Hong Sorn province. This research was a qualitative research. The tools used in collecting data were informal interviews, participant and non-participabt observations in community activities. Gathered information was examined classified, and interpreted in accordance with selected concepts. The findings of the research were as follows:

- 1. The condition and the factor that caused the retention of the Tai local culture were the awareness of the culture's values or its use which were in the form of beliefs. These beliefs were passed on through rituals which created the relationship between human beings and supernatural things and also built up human relationship. Religion and certain beliefs put the emphasis on teachings linked to rituals. These rituals were socialized and practised by the community repeatedly from generation to generation.
- 2. The mechanics which caused the retention of local culture in the Tai community included family units which helped to pass on spoken language, behaviour patterns of their way of life to their offspring. Moreover, these were senior people supervising ritual arrangement. The priests gave moral teachings and education.

There were experts passing on wits and wisdom such as rituals, craftsmanship, and handicrafts. The community leaders managed and supported the culture of the community while relatives gave assistance in performing rituals.

The Tai local culture, which is persistent now is not exactly the same as it used to be. There were certain changes in both cultural values and patterns.